

بسمه تعالی

چهارمین صورتجلسه شورای پژوهشی در سال ۱۴۰۰

واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان صیاد شیرازی

چهارمین جلسه شورای پژوهشی این واحد (بصورت مجازی) در تیر ۱۴۰۰ با هدف بررسی دو پروپوزال تشکیل شد. موارد مورد بررسی به شرح ذیل می باشند:

الف- طرح تحقیقاتی " دانش و نگرش دانشجویان پزشکی ایران در مورد بیماری های نادر: مطالعه مقطعی، روایی و پایایی" مجری طرف قرارداد سرکار خانم دکتر لیلا مهستی جویباری مورد بررسی قرار گرفته و پس از اصلاحات زیر مورد تصویب قرار گرفت

• عنوان:

- لازم است عنوان و اهداف همسان سازی شود. درعنوان آمده است دانشجویان پزشکی ایران درحالیکه دراهداف آمده است دانشجویان علوم پزشکی و...
- نیازی به قراردادن روایی و پایایی درعنوان نیست چون هدف اصلی مطالعه مقطعی بررسی دانش و نگرش است و تعیین روایی ابزاری که قصد ترجمه و استفاده از آنرا دارندبخشی ازروش کاراست.
- بهتر است Opinion در عنوان انگلیسی استفاده شود
- کلیدواژگان اضافه شود

• متغیرها:

- متغیرهای نگرش ودانش بایدبه صورت مستقل وارد وتعریف شوند. باتوجه به عدم شرح درمورد نحوه امتیازدهی یاتفسیرابزارامکان قضاوت درموردتعریف عملی این دومتغیراصلی وجودندارد. مقیاس اندازه گیری درجدول متغیرهاواردشود. بهتر است متغیرهای زمینه ای به عنوان متغیرزمینه ای، و نه مستقل درنظرگرفته شود

- اهداف اختصاصی به این صورت اصلاح شوند: تعیین میزان دانش دانشجویان مشغول به تحصیل دررشته های علوم پزشکی پیرامون بیماریهای نادر به تفکیک رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی و....
- سوالات وفرضیات همگن شوند.

• حجم نمونه:

- ضرورت پاراگراف اول درخصوص حجم نمونه قابل درک نیست. این یک مطالعه مقطعی است و حجم نمونه بایدبارویکردمتداول برای هر مطالعه مقطعی برآوردوگزارش شود. دربخش تعیین روایی پایایی نیزباتوجه به اینکه هدف تولیدابزارنیست وایزرمورداستفاده از روایی و پایایی دربستر تولیدشده برخورداراست کافی است پس ازترجمه روایی و پایایی نسخه فارسی شده تعیین و حجم نمونه مورد استفاده برای این امر نیزبه صورت متناسب وجداگانه محاسبه شود.

• روش کار:

- درموردروش کارباتوجه به عنوان چون هدف تعمیم یافته هابه کل دانشجویان علوم پزشکی کشور به تفکیک رشته و ..است توصیه میشودازروشهای تصادفی(طبقه ای برای رشته ها وخوشه ای برای دانشکده ها) استفاده شود. روش نمونه گیری دردسترس اساسا برای این طرح نامناسب است.
- معیارهای ورود اصلاح شود. مهمترین معیار ورود اشتغال به تحصیل دریکی از رشته های علوم پزشکی است که اشاره نشده است. عدم پاسخگویی معیارخروج نیست بلکه ریزش است. درصورت پیش بینی برای ریزش که به احتمال زیاد رخ خواهد دادلازم است درمحاسبه حجم نمونه لحاظ شود

- لازم است اجازه استفاده از این پرسشنامه طی مکاتبه و ارسال به نویسنده مذکور، قبل از تصویب اخذ شود.
- با توجه به اینکه ابزار مورد استفاده احتمالاً آیتمهای وابسته به بستر و فرهنگ ندارد تنها ترجمه و بازترجمه و تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی شده برای آن کافی است. لازم است ابزار ضمیمه شود. لازم است شرح داده شود نحوه امتیازدهی یا تفسیر یافته ها چگونه است داده ها کمی است یا کیفی؟ مشخص نیست چطور میزان دانش به شیوه لیکرت مشخص خواهد شد.
- توصیه میشود با توجه به اهمیت موضوع از سطح توصیفی محض خارج و به تحلیل ارتباط متغیر اصلی یعنی آگاهی و نگرش دانشجویان با ویژگیهایی که تنها قصد توصیف به تفکیک آنرا دارند بپردازند اما برخلاف ادعای محققین در بخش اهداف و عدم ارائه فرضیه و استدلال توصیفی بودن ایشان در بخش روش کار نوشته اند که بسیار کلی و بی ارتباط با اهداف و روش اجرا است
- تجزیه و تحلیل داده ها:
- جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده خواهد گردید در این زمینه برای بررسی ویژگیهای دموگرافیک از میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی و درصد استفاده خواهد شد. جهت تعیین ارتباط ابتدا نرمالیتی متغیرهای پاسخ با استفاده از آزمون کلموگروف اسمیرنوف سنجیده خواهد شد و در صورت نرمال بودن از آزمون همبستگی پیرسون و در غیر آن صورت از آزمون همبستگی اسپرمن استفاده خواهد شد. جهت تحلیل متغیرهای کمی با متغیرهای دموگرافیک در صورت نرمال بودن متغیر کمی در دو گروه از آزمون تی و در بیش از دو گروه از آنالیز واریانس استفاده خواهد شد. در غیر این صورت معادل ناپارامتری آزمونها به ترتیب من ویتنی و کروسکالوالیس به کار خواهد رفت. جهت تحلیل متغیرهای کیفی نیز از آزمون کای دو استفاده میشود.
- ارائه توضیحات کامل به واحدهای پژوهش در مورد اهداف پژوهش، فرآیند جمع آوری اطلاعات، زمان مورد نیاز صرف شده جهت شرکت در پژوهش و پاسخ به سئوالات واحدهای پژوهش ضروری است.
- محدودیتهای مطالعه و زمانبندی مراحل اجرای طرح مشخص نشده است.
- هزینه های نگارش مقاله و پروپوزال حذف شود.

ب- طرح "مقایسه ی ویژگی های دموگرافیک بیماران مبتلا به ام اس ایرانی ثبت شده در کوهورت بین المللی MSBASE با بیماران غیر ایرانی" با استاد راهنمایی جناب آقای دکتر ساجدی و دانشجو مهترسا صداقت زاده مورد

بررسی و پس از رفع اشکالات تصویب شد:

- چکیده خیلی مختصر است اطلاعاتی را به خواننده نمی دهد.
- بیان مساله و بررسی متون به قدری کوتاه است که اهمیت موضوع مشخص نمیشود. حداقل انتظار میرفت مختصری توضیحی درباره MSBase بانک اطلاعاتی کوهورت بین المللی داده شود. بیماران ایرانی چه کسانی هستند؟ آیا پوشش این بانک بیماران در جهان است یا اروپایی و امریکایی؟ دسترسی به این بانک بین المللی از چه طریقی خواهد بود؟ تاییدیه اخلاقی از آن بانک جهانی لازم است؟ در روش کار نحوه دسترسی به این بانک نوشته شود.
- در بررسی متون، منابع جدید مرتبط با موضوع بطور کافی استفاده شده و نتایج مثبت و منفی بطور کامل ارائه نشده است.
- اهداف مطالعه با عنوان و بیان مساله مطابقت ندارد. چرادر اهداف متغیرهای اندکی مورد بررسی قرار می گیرند؟
- در مورد ملاحظات اخلاقی توضیحات کافی ارائه نشده است.
- در مورد محدودیتهای مطالعه توضیحات کافی ارائه نشده است.
- لیست منابع پروپوزال مطابق با راهنما بطور صحیح ارائه نشده است. تعداد رفرنسها فقط سیزده تا است. دلیل استفاده رفرنس 2008 چیست؟ تعریف مولتیپل اسکلروزیس را میتوان از یک منبع جدید نوشت